

Pawilon Polski na 16 Międzynarodowej Wystawie Architektury – La Biennale di Venezia

Architektura jako sfera zbiorowej wiedzy o przyrodzie i sposób doświadczania skali planety – to myśl leżąca u podstaw projektu „Amplifikacja natury”. Wystawa według pomysłu grupy projektowej CENTRALA i kuratorki Anny Ptak zostanie zaprezentowana w Pawilonie Polskim na 16 Międzynarodowej Wystawie Architektury – La Biennale di Venezia. Do współpracy przy projekcie zaproszono artystkę Izę Tarasewicz, która zinterpretowała efekty badań CENTRALI, tworząc instalację podkreślającą procesualny charakter projektu. Jej rzeźbiarska reprezentacja pojęcia *amplifikacji natury* unaoczni zmienność i skalę zjawisk naturalnych oraz procesów przyrodniczych, jakim podlegają konstrukcje architektoniczne, a które stanowią ich niedoceniany budulec. Wystawa zorganizowana przez Zachętę – Narodową Galerię Sztuki zostanie otwarta w Wenecji 26 maja.

„Architektura wzmacnia działanie sił naturalnych – nie istnieje bez przyrody, ponieważ jest jej częścią. Sposób, w jaki człowiek usiłuje zamieszkiwać świat, zależy od tego, na ile planeta Ziemia daje możliwość utrzymania na niej życia dzięki takim siłom, jak światło, grawitacja, krążenie wody” – mówią twórcy „Amplifikacji natury”. W Pawilonie Polskim pokażą, w jaki sposób architektura staje się tłumaczem zjawisk w skali planetarnej. Ich projekt unaoczni, że zjawiska takie jak opady deszczu, historia geologiczna czy pory roku znajdują wyraz również w lokalnych, modernistycznych projektach powstających w powojennej Polsce. Tym samym wskazują na uniwersalny charakter wpisania przyrody w to, co społeczne, a tego, co społeczne – w przyrodę. Autorzy projektu kierują uwagę widza na ucieleśnioną wiedzę o świecie – chronobiologię. Czytają architekturę przez pryzmat synchronizacji żywych organizmów z cyklami planetarnymi, a język traktują jako sposób kodowania doświadczenia ciepła, wilgoci, światła, zjawisk pogodowych. Na wystawie prezentują konstrukcje przestrzenne, dla których punktem wyjścia były badania regionalnych dialektowych różnic w opisie rodzajów deszczu. Dostrzegają też inspiracje płynące z wiejskiej architektury zakorzenionej w tradycji lokalnej i projektują, odwołując się do preindustrialnych rytmów społecznej aktywności. Ale sygnalizują też, że archetyp domu jako schronienia przed naturą i przyrodą jest już nieaktualny, wymaga refleksji i weryfikacji. Człowiek nie jest w stanie odgrodzić się np. od smogu czy innych zanieczyszczeń będących efektem dążenia do komfortu i modernizacji, zamykając się w „czterech ścianach”. Myśląc o chronobiologii, synchronizacji ze zjawiskami i cyklami planetarnymi, twórcy badają, w jakim stopniu architektura stanowi medium łączące człowieka z planetą – problematyzują nowe wątki w myśleniu o architekturze i uciekają od stereotypów narzucanych przez kapitalistyczny sposób zarządzania przyrodą.

W przestrzeni Pawilonu Polskiego artystka Iza Tarasewicz rzeźbiarsko interpretuje zagadnienia projektu i badania grupy CENTRALA. Efektem jej pracy jest odwzorowanie rzeźby terenu – formy ukształtowanej na wzór skarpy warszawskiej wyrzeźbionej przez pra-Wisłę i wody polodowcowe. Rzeźba jako odlew i odcisk, negatyw i pozytyw, w przestrzeni wystawy pełni funkcję ekspozycyjną. Wypełniona wodą niecka wraz z unoszącymi się na wodzie modelami tworzy laboratorium wyobraźni, nazwane przez twórców „pływającym imaginariem”. To analityczny diagram przeobrażenia sposobu myślenia o architekturze – jako o procesie materialnym, przyrodniczym, oddziałującym na różne zmysły i sposoby organizowania życia. Dzięki temu zabiegowi twórcy pokazują, że wyporność wody inaczej niż siła grawitacji organizuje układ obiektów w przestrzeni. Celem projektu jest więc odwrócenie uwagi

odbiorców od formy architektonicznej. Zespół koncentruje własne twórcze i badawcze poszukiwania na zagadnieniach związanych z przestrzenią architektoniczną jako strefą współistnienia i interakcji z innymi ludźmi, zwierzętami czy nawet wirusami i bakteriami uczestniczącymi w procesach zachodzących w systemach Ziemi.

„Amplifikacja natury” jest efektem trwających od sześciu lat badań architektonicznych prowadzonych przez grupę CENTRALA. Akcentuje całe spektrum zmysłowych odczuć i emocji wywoływanych przez naturę i *świadomie* niedoświadczanych na co dzień przez człowieka, który „zamyka się” w architekturze. Wystawa ma oddziaływać na widza na trzech poziomach. Na pierwszym wskazuje siły stanowiące budulec architektury – grawitację, krążenie wody, oscylację światła. Na drugim – analizuje pięć obiektów architektonicznych, które zostały wybrane ze względu na działanie tych sił. Trzeci, najbardziej rozbudowany poziom, pokazuje obiekty w szerokim kontekście: architektonicznym, artystycznym i naukowym, oraz w skalach – od najmniejszej, lokalnej, aż po planetarną. Kolejnym elementem uzupełniającym wystawę jest książka „Amplifikacja natury. Wyobraźnia planetarna architektury w epoce antropocenu” pod redakcją Anny Ptak, według projektu graficznego Krzysztofa Pydy.

Prezentacja w Pawilonie Polskim wpisuje się w temat przewodni 16 Międzynarodowej Wystawy Architektury – La Biennale di Venezia, której kuratorki Yvonne Farrell i Shelley McNamara nadały tytuł „Freespace” (Wolna przestrzeń). Wskazując różne aspekty tego zagadnienia oraz rolę architektury w choreografii życia codziennego, zaakcentowały także rolę darów natury: światła słońca i blasku księżyca, powietrza, grawitacji, materiałów – zasobów naturalnych i tych wytworzonych przez człowieka. Grupa CENTRALA i kuratorka Anna Ptak interpretują tytuł „Freespace” jako pewną „darmową przestrzeń”, rodzaj daru, jakim są siły podtrzymujące życie na planecie, bez których nie byłoby architektury.

CENTRALA – Małgorzata Kuciewicz, Simone De Iacobis – warszawskie studio architektoniczno-badawcze zostało założone w 2001 roku jako platforma wspólnych poszukiwań twórczych architektów, designerów i artystów przez Krzysztofa Banaszewskiego, Małgorzatę Kuciewicz, Jana Strumiłłę i Jakuba Szczęsnego. Od 2016 roku CENTRALĘ prowadzą Małgorzata Kuciewicz i Simone De Iacobis (w zespole od 2010), realizując program niezależnych badań, reinterpretacji i interwencji dążących do odnowy języka architektury. Autorzy dziesiątek wystaw, projektów przestrzeni publicznych i interwencji artystycznych w Polsce i zagranicą.

Iza Tarasewicz – artystka, rzeźbiarka, autorka instalacji przestrzennych, dźwiękowych i performansów. Jej sztuka balansuje między skrupulatnym dociekaniem dotyczącym materialnych i fizycznych podstaw życia, jedności organicznych i nieorganicznych bytów a podejściem witalistycznym, intuicyjnym i zakorzenionym w praktykach wiejskiej zaradności i rzemiosła. Autorka wielu wystaw indywidualnych i zbiorowych na całym świecie, laureatka konkursu „Spojrzenia 2015 – Nagroda Deutsche Bank”.

Anna Ptak – kuratorka projektów artystyczno-badawczych, z wykształcenia antropolożka kultury, zainteresowana ekologicznymi i politycznymi uwikłaniami praktyk kulturotwórczych. Redaktorka książek, współkuratorka międzynarodowego programu rezydencji i kuratorka wystaw w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie, m.in.: „kurz/dust/ghobar” (2015, z Amandą Abi Khalil), „Maja Bekan: 23 zgromadzenia” (2017), „Blue Box. Five Pieces on a Background” (2016, Izolyatsia, Kijów).

Jacek Damięcki – polski architekt i wynalazca. Jego bezkompromisowe koncepcje przestrzenne i synkretyczne projekty wiążą elementy zaczerpnięte z doświadczeń wielu dyscyplin – sztuki, geometrii, sportu. Od lat sześćdziesiątych wykonuje projekty architektoniczne, wystawiennicze, makroinstalacje przestrzenne i malarskie. Autor największych instalacji artystycznych w przestrzeni publicznej w Polsce, „Warszawy XXX” (1974) i „Chmury” (1994). W 2016 roku Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki prezentowała monograficzną wystawę jego dorobku: „Jacek Damięcki. Makroformy”.

Pawilon Polski na 16 Międzynarodowej Wystawie Architektury – La Biennale di Venezia
Wenecja, 26 maja–25 listopada 2018

Amplifikacja natury

CENTRALA – Małgorzata Kuciewicz, Simone De Iacobis
we współpracy z Izą Tarasewicz i Jackiem Damińskim
kuratorka: Anna Ptak

komisarz Pawilonu Polskiego: Hanna Wróblewska
zastępca komisarza: Joanna Waśko

organizator: Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki

Udział Polski w 16 Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji finansuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Wsparcie dodatkowych działań promocyjnych: Instytut Adama Mickiewicza/ Culture.pl

dni prasowe w Wenecji: 24–25 maja 2018

wernisaż wystawy w Pawilonie Polskim w Wenecji: 24 maja, godz. 17

konferencja prasowa: 25 maja, godz. 12

promocja książki: 25 maja, godz. 13

konferencja prasowa w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie: **29 maja, godz. 12**

kontakt dla mediów

Barbara Ruppel
Business & Culture
b.ruppel@businessandculture.pl
+48 793 919 168

Olga Gawerska
rzecznik prasowy Zachęty
rzecznik@zacheta.art.pl
+48 603 510 112

www.zacheta.art.pl
www.labiennale.art.pl

Pavilion of Poland at the 16th International Architecture Exhibition – La Biennale di Venezia

Architecture as a domain of the collective knowledge of nature and a way of experiencing the planetary scale is the underlying idea of the project *Amplifying Nature*. An exhibition conceived by the CENTRALA design collective and curator Anna Ptak will be presented in the Polish Pavilion at the 16th International Architecture Exhibition – La Biennale di Venezia. The project's authors invited a contribution from artist Iza Tarasewicz, who has interpreted the effects of CENTRALA's research, creating an installation that highlights the project's processual character. Her sculptural representation of the concept of *amplifying nature* will visualize the fluctuability and scale of the natural phenomena and processes that architectural constructions are subject to, and which constitute their underappreciated constructive element. The exhibition, organised by the Zachęta — National Gallery of Art, the exhibition will open in Venice on 26 May.

'Architecture amplifies the work of natural forces; being part of nature, it doesn't exist without it. The way man tries to inhabit the world depends on how much the planet Earth sustains life through forces such as light, gravitation, or water circulation', say the authors of *Amplifying Nature*. In the exhibition at the Polish Pavilion they will show how architecture becomes a translator of phenomena on a planetary scale, demonstrating that circumstances such as rainfall, geological history, or the seasons have found their expression also in local, modernist designs conceived in post-WWII Poland. In this way, the show indicates the universal character of nature's embeddedness in the societal and society's in the natural. The project's authors draw the viewer's attention to an embodied knowledge of the world, chronobiology, interpreting architecture through the prism of living organisms' synchronisation with planetary cycles and construing language as a means of encoding the experience of warmth, humidity, light, or weather phenomena. In the exhibition they present spatial constructions that took their point of departure in research into the vernacular names of different types of rain. They also notice the inspiration provided by rural architecture rooted in local tradition and the preindustrial rhythms of social activity. Moreover, they signal that the archetype of the home as a shelter against nature and the elements is no longer valid and requires reflection and scrutiny. It is impossible to cut oneself off from smog or other types of pollution, caused by a striving towards comfort and modernisation, by staying within the four walls of one's home. Thinking of chronobiology, of synchronisation with planetary phenomena and cycles, the project's authors reflect on architecture as a medium connecting humans with the planet,

problematising new threads in thinking about architecture and avoiding stereotypes imposed by the capitalist management of nature.

Within the space of the Polish Pavilion, artist Iza Tarasewicz sculpturally interprets the themes of the project and the research conducted by CENTRALA. The effect of her work is a representation of a landscape – a form shaped to resemble the Vistula River valley in Warsaw, as ‘sculpted’ by the ancient river and postglacial waters. As a cast and imprint, a negative and positive, the sculpture’s role in the exhibition space is that of a display case. A basin filled with water, with models floating on its surface, comprises a laboratory of imagination, dubbed a ‘floating imaginarium’ by its authors. It is an analytical diagram of transforming the way architecture is perceived – as a material, nature-related process that affects various senses and aspects of human living. Through this gesture, the authors show that water displacement organises objects in space differently than the force of gravitation. The purpose of the project is therefore to draw viewers’ attention *away* from architectural form. The team concentrate their own creative investigations and research on issues related to architectural space as a sphere of coexistence and interaction with other people, animals, or even viruses and bacteria participating in the processes occurring in Earth’s systems.

Amplifying Nature is an effect of six years’ architectural research conducted by the CENTRALA collective. It emphasises a whole range of sensory impressions and emotions caused by nature and normally unacknowledged by someone who confines himself within architecture. The exhibition aims to impact on the viewer in a threefold way. Firstly, it points to forces that comprise the constructive elements of architecture – gravitation, water circulation, light oscillation. Secondly, it analyses five architectural designs selected due to their interaction with those forces. On the third, most general level, it presents those designs in an architectural, artistic, and scholarly context, and on different scales, from local to global. The exhibition is accompanied by a publication titled *Amplifying Nature. The Planetary Imagination of Architecture in the Anthropocene*, edited by Anna Ptak and designed by Krzysztof Pyda.

The exhibition in the Polish Pavilion taps into the main theme of the 16th International Architecture Exhibition – La Biennale di Venezia, defined by curators Yvonne Farrell and Shelley McNamara as ‘freespace’. Pointing to the term’s various references and to architecture’s role in the choreography of everyday life, they have also accentuated the role of the gifts of nature: sunlight and moonlight, air, gravitation, materials, whether natural or man-made. CENTRALA and Anna Ptak interpret ‘freespace’ as a ‘gratuitous space’, where planetary life-sustaining forces, without which there would be no architecture, are offered to us.

CENTRALA — Małgorzata Kuciewicz, Simone De Iacobis – is a Warsaw-based architecture and architecture research studio, founded in 2001 as a creative platform by architects/designers/artists Krzysztof Banaszewski, Małgorzata Kuciewicz, Jan Strumiłło, and Jakub Szczęsny. Małgorzata Kuciewicz and Simone De Iacobis (who joined the team in 2010) have been running CENTRALA since 2016, pursuing an agenda of independent research, reinterpretation, and interventions aimed at renewing the language of architecture.

Authors of dozens of exhibitions, projects in public space, and artistic interventions in Poland and internationally.

Iza Tarasewicz is an artist, sculptor, author of spatial installations, sound works, and performances. Her art balances between thorough investigation of the material and physical foundations of life, the unity of the organic and inorganic, and a vitalistic approach, intuitive and rooted in practices of rural resourcefulness and craft. Author and participant of numerous solo and group exhibitions around the world, winner of Views 2015 – Deutsche Bank Award.

Anna Ptak is a cultural anthropologist, curator of artistic research projects, focused on the ecological and political aspects of cultural practices. Editor of books, co-author of the international artist-in-residence programme and curator of exhibitions at the Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle in Warsaw, e.g., *kurz/dust/ghobar* (2015, with Amanda Abi Khalil), *Maja Bekan: 23 zgromadzenia* (2017), *Blue Box. Five Pieces on a Background* (2016, Izolyatsia, Kyiv).

Jacek Damięcki is a Polish architect and inventor. His uncompromising spatial concepts and syncretic designs combine elements informed by the experience of multiple disciplines – art, geometry, sports. Since the 1960s, author of architectural and exhibition designs as well as large-scale spatial and painting installations. Author of the largest artistic installations ever presented in the public space of Warsaw: *Warsaw: Three Decades* (1974) and *Clouds* (1994). In 2016, Zachęta National Gallery of Art presented his solo exhibition (*Jacek Damięcki. Macro-Forms*).

Polish Pavilion at the 16th International Architecture Exhibition – La Biennale di Venezia

Venice, 26 May–25 November 2018

Amplifying Nature

CENTRALA – Małgorzata Kuciewicz, Simone De Iacobi
in collaboration with Iza Tarasewicz and Jacek Damięcki
curator: Anna Ptak

Polish Pavilion commissioner: Hanna Wróblewska

deputy commissioner: Joanna Waśko

organised by Zachęta – National Gallery of Art

Polish participation at the 16th International Architecture Exhibition of La Biennale di Venezia was made possible through the financial support of the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland.

Additional promotion activities supported by Adam Mickiewicz Institute/ Culture.pl

preview days in Venice 24-25 May 2018

exhibition inauguration May 24 at 5pm

press conference May 25 at 12

book launch May 25 at 1pm (<https://www.facebook.com/events/201043810693044/>)

media contact

Karolina Szmytko

Business&Culture

k.szmytko@businessandculture.pl

+48 733 800 806

Olga Gawerska

Zachęta's press officer

press@zacheta.art.pl

+48 603 510 112

www.zacheta.art.pl